

عیراق / هەریما کوردستانا عیراقی: هیزان گوله ل پرۆتەستۆگەران رەشاندن

1 مر، بکیمیانی 7 بریندار بوون

(بەرووت، 30 ئاداری، 2017) – هیزین چەکدار ئین حکومەتا هەریما کوردستانی گولەیین لاستیک و بین راستین و بۆمبەیین گازی بەردان پرۆتەستۆگەران ل شنگالی د رۆژا 14 ئ نادارا 2017انده، ژبەرئی کەسەک هات کوشتن و بکیمیانی حەفت بریندار بوون، هیومان رایتس وۆچ ئەقرو وەسا گۆت. دقئ حکومەتا هەریما کوردستانی لئیرسینی دەربارئ بکار هینانا هیزا کوژەر ل دژی پرۆتەستۆگەران بکە.

سئ پرۆتەستۆگەران بۆ هیومان رایتس وۆچ گۆت کو ئەو و پرۆتەستۆگەرین دن بیچەک و ناشتیانە بوون دەما هیزین پینشمەرگەیین رۆژ ئاڤا گوله بەردان، ئەو هیز ژئ شەرڤانین ژ سووریانە و یەکیەکیەکە د بن فەرمانداریا وەزارەتا کاروبارین ناخووە یا حکومەتا هەریما کوردستانیدە پیک دەین کول شنگالی هاتیە بجەکر. وان گۆت کو هن پرۆتەستۆگەران کەڤر هاقین هیزین پینشمەرگەیین رۆژ ئاڤا لئ تەنی پستی کو هیزین چەکدار گوله بەردابوون. فەرماندارەکی پینشمەرگەیین رۆژ ئاڤا بۆ هیومان رایتس وۆچ گۆت کو هەژمارەکە بچووک یا پرۆتەستۆگەران بچەک بوون و گولەیین راستین بەردان و د ئەنجامیدە بریندار و کوشتی چیبوون، لئ گۆتتا وی ل گۆتتین دیدەمقانیین دن ناکە.

"مە تو دەلیل نەدیتن کول با هیزین لەشکەری ل شنگالی سەدەمکە قانونی هەبوو داکو تەقە ل پرۆتەستۆگەران کربانا، ئەوین کو تو هەرشە ل سەر ژیانا خووە یان ژئ ژیانا کەسین دن نەکر" لەما فەقیه، جیگرا ریفەبەرا رۆژ هلاتا ناڤەرست یا هیومان رایتس وۆچ وەها گۆت. "دقئ حوکمەت ب ناواکی لەزگین تەحقیقەکی فەکە سەبارەت ب ئەقئ بکار هینانا هیزا کوژەر یا ژنشکافە."

هیومان رایتس وۆچ نکاریبوو تو داخوایانین گشتی ژ لایئ دەستەلاتانفە ببینە کو روودانی یان ژئ بکار هینانا توندیی شیرۆڤە بکە.

هەر سئ پرۆتەستۆگەران بۆ هیومان رایتس وۆچ گۆت کو د 14 ئ ناداریدە، ل دۆری 10ئ سبەهئ، ب سەدان پرۆتەستۆگەر، ژن و زارۆک دناڤە، ل خانەسۆرئ کۆم بوون، ئەو ژئ باژارۆکەکە د بن کۆنترۆلا پارتیا کارکەرین کوردستانی (پەکەکە) دایە. ئەوان ل دژی هاتنا پینشمەرگەیین رۆژ ئاڤا پرۆتەستۆ دکر، ئەو هیزەکە لەشکەرییە گریدایی پارتیا سەرەکە ل حکومەتا هەریما کوردستانی، پارتیا دەموکرات یا کوردستانی پەدەکە، یە ژ دەما کو ئەو دەڤەر ژ ناڤ دەستی دەولەتا ئیسلامی (و مەکە داعشئ ژئ تی ناسین) هاتبوو ڤەگەراندن د داویا 2015انده.

پرۆتەستۆگەران گۆت ئەو ب تورمپیلان گرووپ گرووپ ژ خانەسۆرئ ب رئ کەتن بەر ب باژارۆکی سنوونئ یئ ل تەنیشتی، ل ور ژئ هەژمارەکا مەزن یا پینشمەرگەیین رۆژ ئاڤا هاتبوو بجەکر. ل دۆرا دەمژمیر 11:45، پرۆتەستۆگەران گۆت ئەو نیزیکی چەپەرەکی بوون کو پینشمەرگەیین رۆژ ئاڤا لئ هاتبوون بجەکر، ژن ل پینشیی بوون و سلوگان ل دژی هاتنا پینشمەرگیان بلند کربوون. کو پرۆتەستۆگەر 10 مەتران ژ چەپەر نیزیکی بوون، کیمزیدە 10 پینشمەرگیان ژ وان 200ان بین کول ور بوون دەست ب هاقینتا بۆمبەیین گازی کرن، ئەو ژئ

ههتا دؤرا 15 خولکهان بهردهوام کر. پروتستوگهران گوت کو ئهو و کهسین دن ژى نهفهکشيان و نه ژى ب توندی بهرسف دا، لئ پشٹی 10 خولکهان، بیبی تو هوشاری، پیشمه رگهیان گولهیین راستین بهردان داکو گرسهیی بهلاف بکن.

پروتستوگهرکی بناقی حاجی حهسن گوت کو ئهوی دیت چاوا چار پروتستوگهر کهتن عهردی پشٹی کو گوله ل وان کهتن، دنافده نازی نایف یا 21 سالی بوو، وگوت کو وی کونا گولهیهکی لسهری وی دیت و کو ئهول وی دهری مر. پروتستوگهرکی دن گوت کو ئهو ب چند مهتران دووری نازی بوو دهما گوله لئ کهت، و کو وی ب هاریکار یا هنهکین دن نازی کشاند و بره ترمینلهکی. ههروهها گوت کو وی پروتستوگهرکی دن دیت، خورتهکی 25 سالی و گوله ل لنگی وی کهتبوو. پروتستوگهران ناقی چار کهسین دن بین کو بریندار بوون تهقی و مسفین برینین وان دانه هیومان رایتس وؤچ.

ههما پشٹی مرنا نازی، پروتستوگهران وهها گوت، ههژمارهکا ژ ترمینلین ئهولهکاری هاتن و دؤرا 10 پولیسین چالاکیین مهدهنی تهقی پیشمه رگهیین روژنافا بوون. هنگی، دوان ژ پروتستوگهران گوت، وان دیت کو دؤرا 10 پروتستوگهران کهفران دهافیزن پولیسین چالاکیین مهدهنی، لئ دوو فره گرسه زووبزوو بهربهلاف بوو. فهرماندارئ پیشمه رگهیین روژنافا بی کو لگهل هیومان رایتس وؤچ ناخی گوت کو هیزین وی ب گهشتنا پروتستوگهرانرا پشتگریا پولیسین چالاکیین مهدهنی خواست و کو پروتستوگهران دوو فره دهست ب هافیتنا کهفران ل سهر پولیسین چالاکیین مهدهنی کرن، پولیسان ژى بهرسفا خوه ب بهردانا گولهیین لاستیکى دا، لنبهلی تو قوربانى ژ بهر فی یهکی نهکهتن.

ئهف سهرکو تکران یا ههری داوییه پشٹی [یهفچوونین داوین ل شنگالی](#) د نافهرا پهکهکه و پیشمه رگهیین روژنافاده. [مهديا کوردی راگهاند](#) کو ژ دهستپیکا 3 ئ ئادارا 2017 انفه، هیزین ئهولهکاری بین پارتیا یهکیتیا دهموکرات پهیده یا کو گریدایی پهکهکه یه ژ 40 ئهندامین ئهجوومهنا نشتمانی یا کوردی ل سووری بی بهتر بنچاف کرن، ئهو ژى پارتیهکه گریدایی سهرؤکی حکومهتا ههریما کوردستانی مهسعوود بارزانیه. د 4 ئ ئاداریدا، [هیزین ئهولهکاری بین حکومهتا](#) [ههریما کوردستانی و پولیسین خوهجی](#) 32 پروتستوگهرین نهچهکار ل ههولیری د خومیشاندانهکه ناشتیانده سهارمت ب پهفچوونین داوین ل شنگالی بنچاف کرن. ل گوری 3 پروتستوگهرین کو هاتبوون گرتن، 23 کس د ههمان روژیده هاتن بهردان، و سی بین دن د نافا چار روژانده، لئ بهلی، شهس کهسین کو ههموو وهلاتیین بیانینه هیشنا گرتینه.

ل گوری ریباژین بنگههین ئین نهتهوین یهکهرتی سهارمت ب بکار هینانا هیزى و چهکین گولههافیز ژ لای بهرپرسین جیبیکرنا یاسایی فه، دقئ دهستهلات “ههتا کو ژ وان تی، ئاوانین بی توندهکاری جیبی بکن بهریا کو خوه بسپیرن بکار هینانا هیزى یان ژى چهکین گولههافیز.” ریباژ ددن خویاکرن کو ههگهر مرنهک ئان ژى بریندار بوونهکه جدی چی بین، دقئ دهزگههین پهیههندیدار پیداجوونهکی بدن وب ئاواکی لهزگین راپورهکه بههورگلی بنیرن دهستهلاتین ریقهبهرايهتی یان ژى دادگهری بین تاییهت.

دقئ حکومهت تهکهز بکه کو بکار هینانا کهیفی یا هیزى و چهکین گولههافیز ژ لای بهرپرسین جیبیکرنا یاسایی فه وهکه تاوانکاریهکی و مره جهز اکرن. دقئ بهرپرسیاری تیکهفه ستووی

ئەفسەرىن بىلىدۇ ھەممەي وان زانىبوو كو كەسىن دىن فەرماندارىيا واندى خۇە سپارتىن بىكار ھىنانا دەرياسايى يا ھىزى و چەكىن گولە ھاقىز، لى بەلى ھەمى تەدبىرىن كو ژ دەستىن وان تىن دەرنەكرنە داكو قى بىكار ھىنانى راو ھستىن، رى لى بىگرن، يان ژى دەربارى وى ناگاھدارىيى بدن.

“دقى دەستھلاتىن حكومتا ھەرىما كوردستانى تەكەز بىكە كو ھەموو ھىزىن چەكدار نىن تەقلى پەيوەرىن جىيىكرنا ياسايى ھىزا گران بىكار ناھىنن، ب تايىھتى ھىزا كوژەر، و كەسىن كو و ھە دىن جەزا بىكن، تەقى فەرمانداران” لەما فەقىھ و ھە گوت.